

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Марина Иванова Станилова

ръководител на секция „Приложна ботаника“ при отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“ на Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките (ИБЕИ – БАН)

относно присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.3. Биологични науки, Научна специалност Ботаника (01.06.03), на **Владимир Методиев Илинкин**, въз основа на дисертационния му труд на тема: „**Биотехнологичен подход за култивиране на *Tanacetum cinerariifolium* (Trevir.) Sch.Bip. (Asteraceae)**“, с научен ръководител проф. д-р Марина Станилова и научен консултант проф. д-р Страхил Берков.

Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед № 35/11.04.2024 г. на Директора на ИБЕИ – БАН и съгласно правилата за научни журита на докторанти, зачислени преди 05.05.2018 г., според които научният ръководител или научният консултант влизат по право в научното жури, ако са хабилитирани лица, а становището им има характер на мнение на научния ръководител и е насочено главно към проявените от докторанта качества в хода на докторантурата, като не се прави оценка на характера на научните приноси (чл. 9, т. 16 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ–БАН).

Настоящото становище е съсредоточено върху проявените от докторанта качества, съгласно горепосочените изисквания в случаите когато научният ръководител е член на научното жури. Владимир Илинкин завършва Лесотехнически университет – София през 2010 г., като магистър по специалност „Ландшафтен Архитект“. От 2012 до 2016 е Асистент по Горско почвознание в ЛТУ, участва в обучението на студенти по дисциплините „Горско почвознание“ и „Почвознание с основи на торене“, като известно време е и Завеждащ „Централна университетска лаборатория по екология и опазване на околната среда“. Първите ми впечатления от него са от началото на 2016 г., като млад любознателен научен работник с изградени организационни и комуникационни умения, силно мотивиран да изгради научна кариера, свързана с растителния свят. През септември 2016 г. Илинкин бе зачислен в редовна докторантура по научна специалност 01.06.03. „Ботаника“. През целия период на докторантурата той проявяваше инициативност, ентузиазъм да експериментира и висока ефективност в

работата. Участваше в планирането на мащабни лабораторни експерименти по *in vitro* размножаване на растенията обект на изследванията му и успешно прилагаше статистическа обработка на получените резултати. Благодарение на задълбочените си знания в различни научни области и впечатляващата си логическа мисъл, Илинкин правилно установяваше причинно-следствените връзки при възникващите трудности по време на експерименталната работа и намираше подходящи решения за преодоляването им. В резултат получи 15 *in vitro* клона от пиретрум, състоящи се от над хиляда индивида, селектира 4 клона и създаде ефективен протокол за *in vitro* размножаване на *Tanacetum cinerariifolium* при използване на модифицирана хранителна среда.

Разностранните научни интереси на В. Илинкин го отклоняваха в известна степен от конкретните задачи по обобщаване на резултатите по темата на дисертацията му и през септември 2019 г. той бе отчислен от докторантура с право на защита. Илинкин избра форма на дисертационен труд със скрепени публикации, което допълнително забави стартирането на процедурата по защита, но от друга страна му даде възможност да разшири изследванията си със задачи, за които е необходим значително по-дълъг технологичен период: аклиматизация на *in vitro* получени растения от селектираните клонове към условията на *ex situ* колекцията на открито и определяне съдържанието на пиретрини в цветните кошнички на аклиматизираните растения. За успешното изпълнение на тези задачи бе важна и финансовата подкрепа на проект, разработен по Националната научна програма „Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот“ (РП 2.3 „Осигуряване растителното здраве и безопасността на растителната продукция“, 2019-2023 г.), в който Илинкин бе основен участник.

По време на разработката на дисертацията, Владимир Илинкин придоби и нови умения като ръководител на проект, финансиран от БАН по Програма за подпомагане на млади учени и докторанти–2017 г., на тема „Получаване и фитохимична оценка на *in vitro* клонове от пиретрум (*Tanacetum cinerariifolium* (Trevir.) Sch.Bip., сем. Asteraceae“. В рамките на този проект той осъществи и 10-дневна специализация в Хърватия, University of Zagreb, Faculty of Agriculture през ноември 2018 г., под научното ръководство на Dr. Martina Grdiša, с която сам бе установил ползотворен контакт по време на международната конференция 10th CMAPSEEC (Conference on Medicinal and Aromatic Plants of Southeast European Countries, 20-24 May, 2018, Split, Croatia).

За краткия тригодишен период на пребиваването си в ИБЕИ, Илинкин се включи и в други текущи проекти на отдела, паралелно с работата върху дисертацията си (КП-06-

Н26/6 от 13.12.2018 г., финансиран от ФНИ и др.), както и в дискусии, свързани с други растителни видове, в които знанията му по почвознание бяха от полза. Успешно инициира *in vitro* култури от семена от 2 популации на *Helichrysum arenarium*.

От октомври 2019г. В. Илинкин работи в Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкиров“, в началото като асистент, а от 09.10.2023г. е Главен експерт, като работата му е свързана с анализ на микро- и макро елементи в растителни образци, както и на физични и химични почвени показатели на почвени образци. Въпреки че напусна ИБЕИ, той остава отворен за работа в партньорство и съвместни изследвания в бъдещи научни проекти. Препоръката ми към него е за по-голяма последователност при изпълнение на планираните задачи и извеждане на опитите в срок.

В заключение, докторантът е събрал общо 630 кредита по кредитната система на БАН (130 по образователната компонента, 272 от апробацията по изпълнение на научната програма и 228 от публикации по темата на дисертацията), което значително надвишава изискуемия минимум от 250 кредита. Резултатите от изследванията му по темата са обобщени в 4 отпечатани публикации, предимно в областта на растителните биотехнологии, включващи и фитохимичните анализи, необходими за постигане на поставените цели. Три от публикациите са в списания с квартали (2 с ISI IF и SJR и 1 с SJR). Взел е активно участие в 9 научни форума, 4 от които в чужбина или международни в България, което спомага за създаване на контакти с известни учени и за утвърждаването му в научното пространство.

Всичко това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да присъдят на Владимир Методиев Илинкин Образователната и научна степен “Доктор” по научна специалност 01.06.03 „Ботаника“ на професионално направление 4.3. Биологични науки.

София, 14.05.2024 г.

Подпис:

(проф. М. Станилова)